

Bijlage 3: Nadere onderbouwing situering plangebied

1. Onderbouwing belang van de beoogde locatie

Het is voor initiatiefnemer van groot belang, ook vanuit rendementsoogpunt, om de installatie zo dicht mogelijk bij de potentiële afnemers van de restwarmte te projecteren, gelet op de oplopende warmteverliezen bij grotere afstand. Daarnaast heeft de beoogde locatie als voordeel dat de verkeersaantrekkende werking nauwelijks van invloed is op bebouwing in de omgeving en de logistieke afwikkeling van de vrachtwagens eenvoudig kan plaatsvinden via de Duitslandweg naar de N343 en richting de N48, alsmede richting Duitsland.

Er heeft door initiatiefnemer in 2009 oriënterend overleg en afstemming plaatsgevonden met enkele grote bedrijven op het industrieterrein dat grenst aan de beoogde biogaslocatie (= industrieterrein Bruchterweg/De Nieuwe Haven aan de andere kant van de Duitslandweg). Besproken is of deze bedrijven interesse zouden hebben in de toekomstige afname van groen gas en/of groene stroom en/of restwarmte van de biogasininstallatie van initiatiefnemer. Alle benaderde bedrijven waren in principe positief.

Door initiatiefnemer en haar adviseur is in 2009 een oriënterende rendementsberekening uitgevoerd, waaruit blijkt dat het project economisch gezien rendabel is op eigen grond. In 2010 is een door de provincie Overijssel in het kader van het programma 'Duurzame energie en energiebesparing' gesubsidieerd haalbaarheidsonderzoek gestart. In het haalbaarheidsonderzoek zijn vier varianten vergeleken. Uit het onderzoek blijkt dat op basis van de financiële parameters de variant met lokale afzet van biogas met conversie in duurzame elektriciteit en warmte, de meest aantrekkelijke is. Hierbij dient te worden opgemerkt dat deze variant met name aantrekkelijk is vanwege de inkomsten voor de warmteafzet en de meerprijs die wordt ontvangen voor de lokale levering van elektriciteit. De kapitaalbehoefte is bij deze variant wel het grootst.

Bij een nadere door initiatiefnemer uitgevoerde screening van de mogelijkheden van lokale afzet op het industrieterrein blijken er zeker mogelijkheden te liggen. Nader onderzoek moet uitwijzen in hoeverre de potentiële mogelijkheden volledig of gedeeltelijk kunnen worden benut. De vervolg initiatieven kunnen pas echt aan de orde komen, als het vergunningentraject succesvol is afgerond en de SDE+ subsidie is toegekend.

Op 12 februari 2010 heeft initiatiefnemer een principe verzoek ingediend bij de gemeente om mee te werken aan de vestiging van een biovergistingsinstallatie aan de Duitslandweg in Hardenberg. B & W hebben initiatiefnemer op 16 september 2010 bericht onder een aantal voorwaarden mee te willen werken aan de realisatie van een biovergistingsinstallatie op de beoogde plek. Geconcludeerd wordt dat de geplande bedrijfsactiviteiten vallen onder categorie C als genoemd in de gemeentelijke beleidsnotitie 'Bioenergie'. Er is sprake van een duidelijke binding met het bestaande akkerbouwbedrijf. Er is daarmee sprake van een agrarische activiteit in de zin van de beleidsnotitie 'Bioenergie'.

In planologische zin is er echter geen sprake van een agrarische activiteit, omdat de biomassavergistingsinstallatie niet bij het agrarische bedrijf zelf, maar op een plek enkele honderden meters er vandaan gerealiseerd zal gaan worden.

B & W is van mening dat zij, gelet op de feiten dat:

- het hier gaat om een nieuwe locatie in de directe nabijheid van het bouwperceel,
- de nieuwe locatie is gesitueerd op een plek direct nabij een bedrijventerrein (toekomstige afnemers gas) en
- het perceel goed ontsloten kan worden op de Duitslandweg

het aanvaardbaar te vinden om in dit geval een nieuw bouwperceel te realiseren op het geplande perceel. Het gebied vormt min of meer een overgangsgebied tussen het (harde) bedrijventerrein en het kleinschalige agrarische gebied van Brucht. Deze overgang leent zich voor een invulling met een aan het agrarisch bedrijf gelieerde functie welke raakvlakken heeft met de bedrijvigheid op het bedrijventerrein.

Initiatiefnemer heeft daarop een aanvraag voor een omgevingsvergunning fase 1 ingediend bij de gemeente, vergezeld van diverse milieu- en ecologische onderzoeken, een erfinrichtingsplan en een aanvaardbare landschappelijke inpassing (in het kader van Kwaliteitsimpuls Gebouwde Omgeving - KGO). De omgevingsvergunning fase 1 is in de zomer van 2011 verleend en onherroepelijk geworden. Er is geen beroep aangetekend bij de Raad van State.

2. Agrarische karakter voorgenomen activiteiten

De ervaring leert dat een biogasinstallaties het beste past in het agrarisch gebied en juist niet op een bedrijventerrein. Bedrijven willen doorgaans geen bedrijf naast zich dat mest aan- en afvoert. Weliswaar zijn de bezwaren die deze bedrijven doorgaans hebben (geuroverlast) onterecht, de bedrijven zullen toch vanaf het begin tegen de komst van een biogasinstallatie zijn. De onderlinge relatie op het bedrijventerrein is daarom vanaf het begin slecht. Dit kan ook de verdere ontwikkeling van het bedrijventerrein afremmen.

In Nederland ligt het overgrote merendeel van de biogasinstallatie in agrarisch gebied. Hier is bewust door de landelijke/provinciale/gemeentelijke overheid door besloten. De vergisters die wel op een bedrijventerrein staan hebben doorgaans problemen met de omliggende bedrijven vanwege vermeende overlast (bijvoorbeeld een installatie in Wanroij).

De input van een biogasinstallatie bestaat uit minimaal 50% dierlijke mest in combinatie met < 50% co-substraten zoals vermeld staan op de bijlage AA van de meststoffenwet. De co-substraten zijn ook weer deels afkomstig van agrarische bedrijven (bijv. mais, graanresten, weidegras etc.). De output van een biogasinstallatie (digestaat) is conform de wetgeving dierlijke mest. Met andere woorden, een biogasinstallatie verwerkt grotendeels agrarische reststromen waarbij de output 100% agrarisch is. Het betreft dus ook grotendeels agrarische transportbewegingen.

De werkzaamheden bij een biogasinstallatie worden doorgaans verricht door agrarisch opgeleid personeel. De aanwezige techniek sluit hier ook bij aan: pompen, leidingwerk, motoren. Ook qua service en onderhoud worden doorgaans agrarische bedrijven ingeschakeld (loonbedrijven).

De wijze van opslag van vaste co-substraten (mais, graanresten e.d.) in sleufsilo's past het beste in een agrarisch gebied. Men is dergelijke opslagen doorgaans niet gewend op een bedrijventerrein.

Ondanks het feit dat deze opslagen worden afgedekt met plastic e.d. zullen deze opslagen tijdens het leeg/volrijden van de sleufsilo's tijdelijke overlast kunnen geven (bijv. stof, geur, vogels).

Een biogasinstallatie kan af en toe geuroverlast geven (bijv. tijdens laden/lossen, storingen). Deze typisch agrarische geur wordt als veel hinderlijker ervaren op een bedrijventerrein dan in een agrarisch gebied.

De bedrijfsactiviteiten en de mestopslag moeten zo veel mogelijk binnen het bouwoppervlak plaatsvinden. Conform het landelijk geldende beleid wordt gesteld dat de omvang van een bouwblok

voldoende omvang moet hebben voor een efficiënte bedrijfsvoering en landschappelijke inpassing. Uitgangspunten zijn:

- binnen de landbouwontwikkelingsgebieden wordt alle ruimte geboden.
- binnen de gemengde gebieden wordt zo veel mogelijk ruimte geboden, tenzij dit om redenen van (verkeers)veiligheid en milieueisen tot onacceptabele situaties leidt of kan leiden.
- binnen ecologische zones wordt gestreefd naar een hoogwaardige multifunctionele ontwikkeling. Hier is terughoudendheid op zijn plaats ten aanzien van landbouw met een industriële uitstraling. Ruimte voor maatwerk moet er echter blijven.

3. *Onderzochte alternatieve locaties*

Er zijn in het voortraject nog enkele, in aanmerking komende alternatieve locaties beoordeeld, doch deze zijn niet geschikt of beschikbaar gebleken. Het betreft de volgende locaties:

3.1 **Een locatie op het industrieterrein Broeklanden I.**

- a. Het haalbaarheidsonderzoek heeft uitgewezen dat een project op het industrieterrein waarschijnlijk niet uitkan, gelet op de onzekerheden van de extra kosten voor de grondverwerving. De door de gemeente gehanteerde uitgifteprijs verhoogt de investeringskosten zodanig dat een installatie met deze omvang niet rendabel te maken is, mede gelet op de onzekerheid van de SDE en SDE+ subsidie voorwaarden.
- b. Het benodigde ruimtebeslag/-gebruik is hoog (2 à 2,5 ha.). Een levensvatbare vergister is voor initiatiefnemer niet rendabel te exploiteren op een industrieterrein.
- c. Verder levert de vergistingsinstallatie van initiatiefnemer in principe weinig werkgelegenheid op per hectare. Het bestemmingsplan Broeklanden I/II en ook andere bedrijfsterreinen mikken toch al gauw op > 10 personen/ha. Het plan van initiatiefnemer gaat uit van maximaal 2 werknemers op de locatie zelf.
- d. De vestiging van een biogaslocatie sluit niet aan op de bestaande bedrijvigheid op het industrieterrein Broeklanden I/II, waar geen grote afnemers van electriciteit en/of warmte te vinden zijn.
- e. Verschillende bedrijven op Broeklanden I/II hebben al aangegeven te vrezen voor imago schade bij de vestiging van biovergister(s).
- f. Bij vestiging op Broeklanden II worden de kosten aanzienlijk hoger door de langere buisleidingen en warmwaterleidingen naar de bedrijven op het industrieterrein 'De Nieuwe Haven & Bruchterweg', waar de geïnteresseerde bedrijven liggen.
- g. De aanleg van buisleidingen en warmwaterleidingen onder het Kanaal Almelo-De Haandrik wordt een stuk lastiger (in technische zin, vanuit financieel oogpunt en door de eigendomsverhoudingen).

Er liggen bovendien al jaren plannen van N2 Energie voor een grote bioethanolfabriek inclusief een installatie voor het vergisten van 40.000 ton organisch materiaal en 20.000 ton dierlijke mest op dit industrieterrein (gereserveerd 4 à 5 ha.), die zeer moeizaam van de grond komt. Ook is er sprake van serieuze vestiging van een grote Duitse

mestvergistingsinstallatie (100.000 ton per jaar) die zich op Broeklanden II wil vestigen. Dit laatste plan bevindt zich in de ontwikkelingsfase en mogelijk al in de aanbestedingsfase.

Zowel aan de aanbodkant (grondstoffen) als de afnamekant (groene stroom en warmte) is bij de drie verschillende plannen sprake van verschillende “verzorgings”gebieden (cq. doelgroep(en)), waarbij van concurrentie en overlap nauwelijks sprake is, zolang de co-vergistingsinstallatie van initiatiefnemer niet op het industrieterrein Broeklanden I/II wordt gevestigd.

Conclusie: een derde vergister op het industrieterrein Broeklanden I/II is geen reële optie.

3.2 Locatie op het nog te ontwikkelen Broeklanden-Zuid.

Deze locatie is nog niet beschikbaar. Het bestemmingsplan is niet goedgekeurd, vanwege het ontbreken van een MER rapport.

3.3 Locatie op bijv. Heemserpoort/Haardijk III.

Voor de geïnteresseerde veehouderijen in de omgeving Bruchterveld en Bergentheim etc. en omgeving biedt dat geen soelaas. Deze bevinden zich bovendien aan de andere kant van het “bedienings- en verzorgings” gebied en werkgebied van initiatiefnemer. De transportroute van aanbieders, leveranciers en afnemers wordt langer en daardoor ook duurder.

Bovendien geldt voor het bestaande (Haardijk I/II) en het geprojecteerde bedrijventerrein dat vestiging van een biovergister veel reacties en bezwaren zal oproepen. Dit bedrijventerrein is meer bedoeld voor bedrijven in de dienstverlenende sfeer en niet zozeer voor een productiebedrijf met een dergelijke impact.

Voor De Heemserpoort moet het bestemmingsplan nog vastgesteld worden. Het betreft een gemengd gebied met de mogelijkheid van bedrijfswoning. De categorie 3.2 (biogasininstallatie) past daar niet in.

3.4 (STER-)locatie in het LOG Bergentheim – Mariënberg – Sibculo – Kloosterhaar.

Tijdens het inventarisatiestadium is nog gekeken naar een (STER-)locatie in het LOG. Deze variant is inmiddels geschrapt. Er is een grote locatie benodigd (2 à 2,5 ha.) om niet tegen dezelfde beperkingen en de grenzen van de beschikbare milieuruimte en ‘natuurruimte’ aan te lopen. Aanvullende voorwaarden zullen een gezonde exploitatie waarschijnlijk onmogelijk maken. Bovendien zou vanwege de aankoop van gronden het oprichten van een biomassavergistingsinstallatie op een locatie in dit gebied financieel moeilijk haalbaar zijn. De onderhandelingen zullen naar verwachting moeizaam verlopen. Er is immers geen sprake van verplaatsing van een bestaande veehouderij, waarvoor het LOG bedoeld is. Daarnaast is initiatiefnemer geen agrariër in de zin van een veehouder. Bovendien lijken er geen subsidiemogelijkheden te zijn ten aanzien van investeringen in de vergisters.

Bovendien zullen plannen voor vestiging in het LOG zeker gepaard gaan met de nodige tegenwerking van de plaatselijke veehouderijen en akkerbouwbedrijven. De kansen en mogelijkheden op korte en middellange termijn worden klein geacht. Realisatie is onzeker.

3.5 Alternatieve situeringsmogelijkheden aan de Duitslandweg

De provincie heeft tijdens het vooroverleg een nadrukkelijke voorkeur uitgesproken voor een inrichtingsvorm meer in de lengte langs de weg, of meer vierkant en niet “loodrecht” op de Duitslandweg het landelijke gebied in. Dit zou in de optiek van de provincie vanuit landschappelijk oogpunt een grote winst zijn. Voor een goed inpasbare situatie qua ruimte, veiligheid, aanplant van bomen etc. is het perceel eigenlijk iets te smal. Twee in aanmerking komende opties zijn nader bekeken.

3.5.1 Optie in gebruik nemen deel van de parkeerplaats Evenementenhal, ten westen van de geplande biogaslocatie.

Uit schriftelijke informatie van de gemeente blijkt dat het bestemmingsplan voor de Evenementenhal ook grote beurzen (XL-beurzen genoemd) mogelijk maakt. Deze vinden 6 tot 8 keer per jaar plaats. In dat geval heeft de Evenementenhal de in aanmerking komende parkeerplaatsen nodig. Uit nadere informatie van de exploitant van de Evenementenhal blijkt dat het achterste deel van de parkeerplaats (ca. 2,5 ha) nog nooit voor parkeren van auto's van beurzenbezoekers is gebruikt en dat zal volgens de Evenementenhal ook niet gebeuren. De Evenementenhal heeft inmiddels het terrein van Veurink Transport bij de parkeermogelijkheden kunnen betrekken (ca. 600 parkeerplaatsen). En voor wat betreft het geplande hotel is volgens de Evenementenhal de kans groter dat deze plannen niet doorgaan dan wel doorgaan. Bovendien zijn de gasten toch al aanwezig op de beurs en zijn derhalve extra parkeerplaatsen niet nodig. De conclusie is dat uitbreiding van de biogaslocatie met 0,5 hectare ten behoeve van een optimale en veilige bedrijfsvoering aan de westzijde zeer goed mogelijk is.

3.5.2 Optie aankoop of uitruilen grond gelegen aan de oostzijde van de geplande biogaslocatie.

Deze gronden, in gebruik voor agrarische gewasproductie (op dit moment voor de lelieteelt) zijn geen eigendom van initiatiefnemer. In hoeverre de mogelijkheid van uitruilen van een deel van de gronden bespreekbaar is voor de huidige eigenaar, is niet verder nagegaan. Doch een wellicht marktconforme verkoopprijs reduceert de levensvatbaarheid van het project aanzienlijk, zo niet onmogelijk. Met name vanwege de strategische ligging aan de Duitslandweg en het Kanaal Almelo – De Haandrik lijkt deze gronden een meerwaarde te geven.

4. Conclusie

De geplande locatie aan de Duitslandweg lijkt daarmee de ideale locatie voor de biomassavergistingsinstallatie van initiatiefnemer. De afzet van electriciteit, warmte en/of groen gas aan lokale bedrijven op het industrieterrein lijkt verzekerd. Er zijn meer dan voldoende potentiële afnemers op het industrieterrein aanwezig. Het bouwblok kan voldoende groot opgezet worden.

Ten aanzien van het plangebied geldt dat aan de eisen voor (verkeers)veiligheid en aan de milieueisen wordt voldaan. Aan de afstandscriteria voor de aspecten geluid, geur en veiligheid (100 meter afstand) wordt voldaan. De afstand van de vergistersilo's tot de dichtstbijgelegen bewoonde objecten (woonboerderij aan de Bruchterbeekweg 24) is ten minste 250 meter. De afstand van de sleufsilos tot de woonboerderij is circa 170 meter.

Een ander groot voordeel van deze locatie is dat initiatienemer direct toezicht heeft op de activiteiten en direct bereikbaar is voor een ongestoorde bedrijfsvoering (initiatiefnemer woont op loopafstand – ca. 300 meter).

Ofschoon de locatie op korte afstand van het industrieterrein ‘De Nieuwe Haven/Bruchterweg’ is geprojecteerd, vormt de Duitslandweg een duidelijke fysieke barrière.

Als de SDE+-regeling blijft zoals die in 2011 is, dan moet initiatiefnemer de vergunningen begin 2012 rond hebben, om in 2012 in aanmerking te kunnen komen voor de subsidie cq de subsidie te kunnen aanvragen. In dit verband wordt opgemerkt dat de rijksoverheid er op stuurt dat alleen die duurzame technieken gesubsidieerd worden die het goedkoopst zijn. Dit is de insteek van de SDE+-regeling.

G. Haandrikman,
26 februari 2012